

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 13 listopada 2014 roku Sąd Rejonowy w Sieradzu zasądził od pozwanego W. K. na rzecz powódki (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w S. kwotę 2.200,00 złotych z ustawowymi odsetkami od dnia 12 grudnia 2013 roku do dnia zapłaty, umorzył postępowanie w części dotyczącej kwoty 500,00 złotych i ustawowych odsetek od tej należności za okres od dnia 7 listopada 2013 roku do dnia zapłaty oraz oddalił powództwo w pozostałym zakresie. (wyrok k. 52; uzasadnienie k. 55 – 57 odw.)

Apelację od powyższego wyroku wniósł pozwany W. K., zaskarżając go w całości.

Zaskarżonemu wyrokowi zarzucił naruszenie:

1. treści art. 233 k.p.c. poprzez uznanie, że zgromadzony w sprawie materiał dowodowy jest spójny i niesprzeczny, a w konsekwencji potwierdza stanowisko powódki co do zasadności dochodzonego roszczenia;
2. art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. poprzez bezpodstawne uznanie, że powódka wykazała zasadność dochodzonego roszczenia mimo, iż przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dawało podstaw do uznania roszczenia za zasadne.

Wskazując na powyższe zarzuty skarżący wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku w całości i oddalenie powództwa oraz zasądzenie na rzecz pozwanego kosztów procesu według norm przepisanych, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku

i przekazanie sprawy sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpatrzenia – przy uwzględnieniu kosztów postępowania odwoławczego. (apelacja k. 60 – 61)

Sąd Okręgowy, Sąd Gospodarczy zważył, co następuje:

Przedmiotowa sprawa podlega rozpoznaniu w postępowaniu uproszczonym uregulowanym w art. 505¹k.p.c. - art. 505¹⁴ k.p.c.

W postępowaniu uproszczonym apelację można oprzeć na dwóch wskazanych w przepisie art. 505⁹ § 1¹ k.p.c. podstawach: naruszeniu prawa materialnego przez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie oraz naruszeniu przepisów postępowania, jeżeli mogło ono mieć wpływ na wynik sprawy.

Sąd drugiej instancji nie przeprowadza postępowania dowodowego z wyjątkiem dowodu z dokumentu (art. 505¹¹ § 1 k.p.c.).

W postępowaniu uproszczonym jeżeli sąd drugiej instancji nie przeprowadził postępowania dowodowego, uzasadnienie wyroku powinno zawierać jedynie wyjaśnienie podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa

(art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

Apelacja pozwanego nie zasługuje na uwzględnienie. Rozstrzygnięcie Sądu

I instancji pozostaje w zgodzie z poczynionymi ustaleniami w zakresie stanu faktycznego sprawy i koresponduje ze zgromadzonym materiałem dowodowym. Ustalenia faktyczne Sąd Okręgowy w pełni akceptuje i przyjmuje za własne.

Pozwany zarzuca naruszenie całego art. 233 k.p.c. Jednakże § 2 tego przepisu dotyczy sytuacji odmowy przedstawienia przez stronę dowodu, która w sprawie nie miała miejsca. Sąd Okręgowy odniósł zatem wskazany w apelacji zarzut naruszenia

art. 233 k.p.c. do § 1 tego przepisu, który stanowi, że sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału.

Zarzut ten nie jest trafny.

Reguły swobodnej oceny dowodów są w minimalnym tylko stopniu sformalizowane („na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału”). Ocena dowodów polega na poddaniu ich analizie według określonych kryteriów i wyraża się w porównaniu wyników postępowania dowodowego z przedmiotem postępowania dowodowego (tematami dowodowymi) i w syntetyzowaniu wniosków. Czynienie ustaleń poprzez ocenę dowodów musi opierać się na określonym uzasadnieniu. W tym zakresie mają zastosowanie podstawowe pojęcia dotyczące uzasadnienia twierdzeń.

Stosując zasadę swobodnej oceny dowodów według własnego przekonania, sąd obowiązany jest przestrzegać zasad logicznego rozumowania, a więc może

z zebranego materiału dowodowego wyciągnąć wnioski tylko logicznie uzasadnione. Sąd może dać wiarę tym lub innym świadkom, czyli swobodnie oceniać ich zeznania, nie może jednak na tle tych zeznań budować wniosków, które z nich nie wynikają. Przy ocenie dowodów, tj. ich wiarygodności i mocy, istotną rolę odgrywają zasady doświadczenia życiowego.

Wszechstronne rozważenie zebranego materiału oznacza uwzględnienie wszystkich dowodów przeprowadzonych w postępowaniu oraz wszystkich okoliczności towarzyszących przeprowadzaniu poszczególnych środków dowodowych, a mających znaczenie dla ich mocy i wiarygodności (stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 26 czerwca 2003 roku, V CKN 417/01, LEX nr 157326).

W tym zakresie należy brać pod uwagę cały materiał sprawy. W wyniku swobodnej oceny dowodów sąd dokonuje selekcji zebranego materiału pod kątem widzenia istotności poszczególnych jego elementów. Dalszym założeniem prawidłowej oceny dowodów jest ich poprawna interpretacja: np. wykładnia dokumentu, wykładnia zeznań świadka itd.

W rozpoznawanej sprawie brak jest podstaw do przyjęcia, że rozstrzygnięcie Sądu I instancji jest sprzeczne z tymi okolicznościami, które zostały ustalone w toku postępowania. Nie można zarzucić temu Sądowi, iż wyprowadził logicznie błędny wniosek z ustalonych przez siebie okoliczności, czy też przyjął fakty za ustalone bez dostatecznej podstawy (fakty, które nie zostały potwierdzone materiałem), bądź przeciwnie - uznał za nieudowodnione pewne fakty mimo istnienia ku temu dostatecznej podstawy w zebranych materiałach. Sąd Rejonowy rozważył całości zebranego w sprawie materiału dowodowego.

Zdaniem Sądu Okręgowego, pozbawiony racji jest też zarzut naruszenia art. 6 k.c. w związku z art. 232 k.p.c. poprzez bezpodstawne uznanie, że powód wykazał zasadność dochodzonego roszczenia mimo, iż przeprowadzone postępowanie dowodowe nie dawało podstaw do uznania roszczenia za zasadne.

Artykuł 232 k.p.c., określając reguły rozkładu ciężaru dowodu, stanowi niejako procesowy „odpowiednik” przepisu art. 6 k.c. Wyraża zasadę kontrydiktoryjności, zgodnie z którą ciężar dowodu spoczywa na stronach postępowania cywilnego i to strony, a nie sąd, pozostają dysponentem toczącego się postępowania i one ponoszą odpowiedzialność za jego wynik (tak Sąd Najwyższy w wyroku z 7 maja 2008 roku,

II PK 307/07, Legalis; Sąd Najwyższy w wyroku z 7 października 1998 roku, II UKN 244/98, OSNAPiUS 1999, nr 20, poz. 662). Oznacza to, że to strona ma obowiązek wyraźnego powołania konkretnego środka dowodowego dla wykazania podnoszonych przez siebie twierdzeń, uzasadniających żądanie. Przepis art. 232 zd. 1 k.p.c. wskazuje jedynie na obowiązek przedstawienia faktów i dowodów przez strony. Przepis ten nie stanowi podstawy wyrokowania sądu i z tego względu nie może mieć wpływu na poprawność wydanego przez sąd rozstrzygnięcia (wyrok Sądu Najwyższego z 15 lutego 2008 roku, I CSK 426/07, Legalis). Adresatem omawianej normy są strony, a nie sąd, co oznacza, że to strony obowiązane są przedstawiać dowody, a sąd nie jest władny tego obowiązku wymuszać. Nie może również co do zasady zastępować stron w jego wypełnieniu (wyrok Sądu Najwyższego z 7 listopada 2007 roku, II CSK 293/07, Legalis).

Natomiast art. 6 k.c. ustanawia podstawową regułę dowodową, zgodnie z którą ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne.

Konsekwencją niewykazania przez stronę prawdziwości jej twierdzeń o istotnych faktach jest to, że fakty te nie będą stanowiły podstawy rozstrzygnięcia sądowego, przez co strona nie osiągnie korzystnego dla siebie orzeczenia.

Działanie reguły ogólnej z art. 6 k.c. wymaga wskazania, że na gruncie prawa cywilnego materialnego fakty (okoliczności), z którymi prawo łączy powstanie, zmianę lub ustanie stosunków cywilnoprawnych, są zdarzeniami cywilnoprawnymi. Stanowi to podstawę do podziału, na tle omawianego artykułu, faktów dowodzonych w procesie cywilnym na trzy rodzaje: a) fakty prawotwórcze, b) fakty tamujące powstanie prawa, c) fakty niweczące prawo. Reguła art. 6 k.c. ma więc złożone znaczenie materialnoprawne i procesowe i powszechnie w doktrynie przyjmuje się, że powód powinien udowodnić fakty prawotwórcze a pozwany fakty niweczące to prawo lub uniemożliwiające jego powstanie.

Do naruszenia art. 6 k.c. dochodzi gdy sąd orzekający przypisuje obowiązek dowodowy innej stronie niż ta, która z określonego faktu wywodzi skutki prawne (stanowisko takie zajął Sąd Najwyższy, Izba Cywilna w wyroku z 15 marca 2012 roku, I CSK 345/11, opubl.: Legalis).

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy wskazać należy, iż wbrew twierdzeniom skarżącego, powód załączył do pozwu oryginalne dokumenty będące podstawą dochodzenia roszczenia z zawartej przez strony umowy przewozu, która została przesłana przez pozwanego i zaakceptowana przez powoda poprzez przystąpienie do jej wykonania. Jako podstawę roszczenia powód załączył fakturę VAT nr (...) (k. 6), zlecenie transportowe nr (...) (k. 7), list przewozowy CMR (k. 8), wezwania do zapłaty (k. 11 i 16) oraz wygenerowane elektronicznie bankowe potwierdzenia wykonania operacji, które nie wymagają pieczęci ani podpisu (k. 9, 10). Zatem powódka wykazała zasadność dochodzonego roszczenia załączonymi dokumentami, a przeprowadzone postępowanie dowodowe stanowiło podstawę do uznania roszczenia za zasadne. Tym bardziej, że pozwany W. K. uregulował znaczną część należności wynikającej z faktury VAT, nie wykazując żadnych okoliczności, które pozwoliłyby uznać, iż w pozostałym zakresie roszczenie stronie powodowej nie przysługuje.

Mając powyższe na uwadze i nie znajdując podstaw do wzruszenia z urzędu zaskarżonego orzeczenia, Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację pozwanego.